

“Algunes conductes delictives tenen efectes mimètics, però el cas d'Olot no”

Carles Monguilod és l'advocat de l'acusació particular de la família Tubert contra Pere Puig. Entre els casos més coneguts d'aquest advocat penalista, es destaquen la defensa de la farmacèutica d'Olot, segrestada durant 492 dies, la dels propietaris de la barca L'Oca, de l'estany de Banyoles, la de Juan José Moreno Cuenca, 'el Vaquilla', i la de l'escriptor Javier Cercas.

No hi havia motius econòmics perquè no es devia una gran quantitat de diners. Tampoc motius laborals ni amenaces. Com encaixa el trencaclosques de l'assassinat múltiple d'Olot?

—Quan vaig acceptar l'acusació particular, la història que havia transcendit és que un treballador desesperat perdia els papers perquè els empresaris no li havien pagat el sou, que havia anat a la caixa a cobrar el deute i que, com que no podia cobrar, es va tornar boig. Doncs no és veritat, tal com ha acceptat Pere Puig mateix davant el jutge. No era un pobre peó explotat que per culpa d'uns empresaris capitalistes sense escrúpols es troba abocat al pacte de la fam.

L'única família que té embargada la casa on viuen és la família Tubert, els empresaris. Tenen deutes i dificultats de liquiditat als jutjats que els poden portar al desnonament. El senyor Pere Puig no. Vivia a casa del seu pare, que no té hipoteca i que heretarà l'acusat, a més de tenir un compte corrent amb 4.000 euros compartit amb el pare.

—Quina explicació tenen els altres dos crims de l'entitat financera?

—Hi va perquè tenia un compte vinculat a una targeta que li permetia

de disposar d'una quantitat, i no devia entendre com funcionava el sistema bancari perquè li van dir que cada mes pagava 180 euros i que després, de la quantitat que disposava en petit consum —la suma feia uns 4.000 euros— li quedaria per tornar perquè pagava petites quotes de 180 euros. Va fer uns càlculs i va pensar que si feia tants anys que pagava ja ho tenia pagat. Però no era així. I va decidir de matar els dos treballadors.

—Si no és boig, quin és el mòbil del crim, 4.000 euros i dues pagues extra?

—És un home que pren una decisió delictiva, però que la pren i l'executa amb totes les conseqüències. I ho explica així. Ell diu que anava fent una reflexió obsessiva sobre el fet que els seus mals venien originats pel senyor Tubert, que deia que el tenia a dins com si fos una serp, i això s'ha volgut interpretar com si fos boig. Però no tinc la percepció que declarés sota una alteració psiquiàtrica.

De fet, i això no s'ha dit, abans de començar a declarar, el forense li fa un estudi psicològic en presència meua i de la seva advocada, per veure si està en condicions de declarar i si té un discurs coherent o un deliri. El forense,

que fa de psicòleg i psiquiatre, diu que està en condicions de declarar. Sap que allò que fa és un delictes, però diu que no se sent malament després. I diu que ho tornaria a fer.

—L'advocada de Pere Puig demanava que es fes un estudi psicològic, perquè, lògicament, a la defensa li convé més una condemna psiquiàtrica que no pas pena de presó.

—Em va fer la sensació que no tenia una malaltia que l'inhabilités. Ho dic primer des de la reserva, perquè sóc l'acusació particular i puc no ser objectiu, i segon, perquè no sóc psiquiatre. Va tenir un discurs coherent, una explicació lligada a la realitat que havia viscut i recordava molts detalls de com havia anat el procés.

—Com va explicar ell mateix la pel·lícula dels fets?

—Al matí va anar a obrir l'obra; per tant, no era a l'atur. Llavors decideix matar el pare i el fill, i es canvia de roba. Ens va esgarrijar com va dir que anava a la caça major. I ho explicava sense cap signe extern d'emoció. Li vam preguntar si tenia cap malaltia, si sentia veus, i va dir que no. Va dir fins i tot que estava bé de salut, i que era donant d'òrgans i de sang, detalls que demostren que tenia un discurs elaborat i que era conscient que volia fer-ho.

Després de matar dues persones, va pujar al cotxe per a anar a Olot, respectant els senyals de trànsit. Aparca malament, però posa els quatre intermitents i sap on va. Entra al banc i diu que vol matar aquestes dues persones i les mata. I quan arriba la policia, lliura l'arma i diu: “Acabo de matar dues persones i aquí em teniu.” Tota la seva conducta externa no és la d'una persona malalta. Però estic d'acord amb la defensa i el fiscal —i si no ho haguessin demanat ells ho hauria demanat jo— que se li ha de fer una pericial psiquiàtrica per a comprovar tot allò que li passava i li passa pel cap.

—Tant en aquest cas com en el de Joan Vila, el zelador de la residència d'avis de la Caritat, presumptament implicat en diversos assassinats, es podria produir un efecte crida de més gent amb perfils similars?

—Esperem que no. Hi ha conductes delictives que tenen efectes mimètics, que s'enganxen. Em consta que informar sobre marits que maten les dones pot originar un efecte contagi.

—Hi ha hagut un efecte contagi en aquests dos casos, tenint en compte que parlem de la mateixa ciutat i en poc temps de diferència?

—Jo crec que no. Que parlin tant d'aquest fet els mitjans de comunicació només té a veure amb la coincidència en el temps i en el lloc. Quan feia el servei militar em deien que el lloc més segur quan hi ha una guerra és un cràter, perquè mai una bomba cau allà mateix. Doncs aquí ha passat, a Olot han caigut dues vegades en molt poc temps.

—Alguns mitjans, sobretot els espanyols, han acabat convertint Olot en una mena d'escenari de crònica negra totalment desproporcionat. I els olotins s'han sentit ofesos.

—Entenc que, havent-hi dos casos tan propers en el temps i al mateix lloc, siguin notícia. Això trasbalsa moralment tota la ciutat i, és clar, atreu molt els mitjans de comunicació.

—El quàdruple assassinat, el cas de Joan Vila i el segrest de Maria Àngels Feliu, tres casos importants de la crònica negra del país, tots a Olot, poden donar una imatge desvirtuada de la ciutat, que quedi en l'imaginari col·lectiu com un lloc perillós?

—La imatge d'Olot no cal netejar-la. Però també és veritat que la gent fa una relació entre Olot i la ciutat dels crims que han passat últimament. Jo no sóc d'Olot, i no hi tinc cap vinculació més enllà de la que pugui tenir amb moltes poblacions del voltant.

—La gent ja ha comparat Puerto Hurraco amb Olot.

—Sí, però jo crec que de Puerto Hurraco no se'n sabia res abans dels crims. D'Olot se'n saben moltes coses, com ara que és la ciutat dels sants, i els sants fan moltes coses, però no maten, oi? Aquí els mitjans de comunicació hi

ADRIÀ COSTA

“Pere Puig sap que allò que fa és un delicte, però diu que després no se sent malament. I hi afegeix que ho tornaria a fer”

teniu un pes determinant. En realitat, no canvia res que en Joan Vila sigui de Castellfollit o d'Olot, o en Pere Puig sigui de la Vall d'en Bas o d'Olot. No pot quedar tacat ni Castellfollit ni Olot ni la Vall d'en Bas ni la Garrotxa ni Girona. La mediatització d'aquests casos és impossible d'aturar, i si algú vol extrapolar els termes començarà aviat a parlar dels assassins en sèrie catalans.

Joan Guirado